

POKROK ZÁPADA

Založen 1871.—Ročník VII. číslo 32.

III.

OMAHA, NEBR., V ÚTERÝ DNE 3. ledna 1899.

Dvojtýdenníku: Ročník VII. číslo 32.

NOVÉ ZPRÁVY DOMÁCÍ.

POLITICKÉ.

Z Washingtonu.

† Vláda chystá prý pro Kubu v podstatě ta samá zařízení úřední správy, ovšem v menším měřítku, jako máme zde. Výběrčí cla a daní budou přímo zodpovědnými vojenskému guvernérovi, tak jako zde sekretář pokladny, kterýž má tyto záležitosti na starosti, zodpověděn jest prezidentu. V podřízených úřadech budou zaměstnáni všude domorodci kdekoliv to možno, čímž vláda doufá získati přátelství Kubánců a vyhnouti se třešnicím.

† Několik změn ohlašuje se z oboru války a sice Wesley Merritt, kterýž se právě vrátil z ostrovů filipínských, zůstane velitelem na východě se sídlem v New Yorku, kdežto gen. Shafter stane se velitelem západní části země se sídlem v San Franciscu.

† To nesmírné množství rozmanitých papírových peněz rozhojnéno bylo ještě o jeden druh a sice o nové dolarové stříbrné certifikáty. Znalci prý soudí, že bude je těžko padělati. Císlice na nich jsou velké a nejsou celě potíštěné, totiž je na nich hojně míst bílých, kdež lze stopoviti hebdávánitky v papíru. Na certifikátech těchto jest podobizna Lincoln a Granta.

† Kanadská vláda oznámila ve Washingtonu, že sníží poštovné ze 3 na 2 centy a tolik bude nyní obnášeti poštovné z Kanady do Spojených Států. Až posud platilo se na dopisy do Kanady ze Sp. Států to samé poštovné jako na dopisy domácí, totiž 2 centy. Na dopisy z Kanady do Spojených Států platilo se taktéž to samé poštovné jako na domácí *tamní*, totiž 3 centy.

† Výbor vyšetřující správu vojenskou, zdá se, že konečně našel jeden případ plně oprávněné stížnosti a to na maso konservované, kteréž bylo za vojskem do Porto Rico posláno. Dle tvrzení více důstojníků, bylo toto maso konservováno pomocí nějakých chemikálií, tak že mělo odporou chuť a nebylo k jídlu. Jest k doufání, že se zjistí, který nesvědčící kontraktor takovéto maso zapořtoval.

† Sekretář zahraniční odepel v sobotu schválení svého koncesí, kterouž udělila hawaiská vláda v červenci společnosti Pacific Cable Company, totiž výhradní právo k položení podmořského lana ze San Franciscu do Hawaii.

† Konsul Paterson z Kalkuty ve východní Indii ve zprávě své mezi jiným sděluje též výšku mzdy, jaká se tam dělníkům platí. Největší mzda, kteráž se platí kmetníkům jest \$4.50 měsíčně, kdežto dělníkům při hospodářství platí se \$1.80 měsíčně. V severní Indii prý jsou mzdy ještě nižší. Dělníci žijí se výhradně potravou rostlinnou, kteráž stojí 2½ až 3 centy denně a při tom musí vykonávati práci těžkou. Tytéž ani poměry jako v Indii panují na ostrovech filipínských.

† Kabinet usael se již na proklamaci, kteráž vydána bude Filipínám, kteráž nebude ale uveřejněna dříve, než v Manile generálem Otisem prohlášena bude. V prohlášení tom klade se Filipínám na srdce, že celá budoucnost a blahobyt ostrovanů závisí od jejich chování se nyní. Jinými slovy, mají se Filipínané podrobiti po dobrém, jinak bude zle.

KRONIKA UDALOSTI.

Chicago — hodné město!

V Chicagu zabývala se velká porota pátého dne vyšetřování, co pravdy jest na pověstech o úplatnosti jednotlivých pánů radních a výsledkem bylo, že prý neshledáno ani toho nejmenšího, co by svědčilo, že páni radní úplatky přijímali neb že snad pokus nějaký na uplacení jejich činili. — Možná, že páni radní ani sami nevěděli, že tak hodnými skutečně jsou!

Nejrychlejší vlak na světě, totiž nejrychlejší vlak, kterýž pravidelně každodenně

vypravován jest, jest poštovní vlak, jehož jízda mezi New Yorkem a San Franciscem v neděli zahájena byla. Dosavadní čas, kterýž k dodávce pošty newyorské do San Franciscu započtebíl byl, snížen bude o něco více než 13 hodin a možná prý dost, že, až vše do náležitěho běhu se dostane, čas ten ještě o více zkrátěn bude.

Pomník lidumila

V New Orleans, La., odhalen byl ve čtvrtek na náměstí Lafayette pomník John McDonogha, milionářského lidumila, kterýž veškeré jmění své odkázal na stavbu škol v Baltimore a v New Orleans. McDonogh pocházel z Marylandu, větší část života svého strávil však v Louisianě, kdež také bohatství nabyt a jak velkého majetku k šlechtnému účeli zanechal, viděti nejlépe z toho, že jedině v New Orleans z odkazu čtyřicet nádherných budov školních postaveno bylo. Pomník postaven byl nákladem \$10,000, kterážto částka výhradně dárkami školními sebrána byla a představuje poprsí, jež dvě dívky školní věncí.

Nechťi pense.

New-yorským spolkem konfederálních vysloužilců přijata byla jednohlasně resoluce, kterouž o nejrozhodněji odsuzuje se návrh senátora Butlera z North Carolina na udělení peněz vysloužilcům konfederacím. Návrhem podobným prý mužnost jihanů urážena jest a nenalezne se prý konfederacím vysloužilcům, kterýž poňžil by se tak hluboko, že by pensí od Spojených Států přijal.

Peníze zmizely.

Expressní úřadovna Wells-Fargo v San Antonio, Tex., ztratila ve čtvrtek paklíček, obsahující \$60,000 a s ním zároveň i zřízence, C. A. Beelera, jemuž dodávka zásylyk této na vlak dráhy Southern Pacific svěřena byla. Peníze tyto poslány z Houstonu k výplatě zřízenců Southern Pacific dráhy na divisi západní a odevzdány byly Beelerovi k dodávce na vlak. Za čtyři hodiny po odjezdu vlaku nalezen povoz jeho 5 mil západně od města, po Beelerovi však nenalezena dosud stopa ani ta nejmenší. — Beeler našel se v zaměstnání společnosti expressní po minulých 9 roků a těšil se dvůřte té největší.

Vražda.

V Bloomfield, Ind., zavraždil ve čtvrtek odpoledne dr. E. E. Gray bý. L. Skinnerovu, když tato na cestě k nádraží se nalézala a sice vrazil jí čtyřikrát lékařskou lancetu do prsou, tak že smrt byla téměř okamžitou. Po spáchání vraždy vydal se sám úřadům. Paní Skinnerová opustila manželka k vůli doktorovi a doktor zase opustil rodinu svou k vůli ní.

V zájmu odzbrojení.

Presidentovi McKinleymu podána byla ve čtvrtek zvláštní petice, podepsaná representanty různých protestantských církví ve všech pěti dílech světa, v níž žádá se snížení neb úplné odstranění stálé armády, jakož i petice druhá, kterouž žádá se o zavedení arbitrace ve všech sporech, jež by mezi Spojenými Státy a Anglií povstaly. President přijal deputaci velice příznivě a prohlásil, že co se týče petice druhé, úplně s ní souhlasí, co však prvé se týče, že pro nynížek vyhovění téže úplně nemozným jest.

Elevator vyhořel.

V Minneapolis, Minn., zničen byl ve čtvrtek požárem elevator X. na jižní 12. avenue, majetek to Geo. C. Bagley Elevator Co. V elevatoru nalézalo se na 200,000 buší obilí, na \$135,000 ceněného; elevator sám ceněn byl na \$75,000. Pávod ohně znám není. — Byl to druhý elevator, kterýž společnost ta ve dvou dnech ztratila.

Úmrtí.

Ve Washingtonu zemřel v pátek po 4. hodině ranní mexický velevyšlanec Matias Romero a sice podlehl operaci, kteráž na něm ve středu následkem zapálení slepého střeva provedena byla. — Romero byl 61 rok starý a byl jedním z nejpřednějších politiků me-

rických; úřad vyslanec ve Washingtonu — na velevyšlanectví povýšeno vyslanectví teprve před nedávem — zastával po plných 20 roků.

Mráz.

V St. Paul, Minn., klesnul v pátek teploměr ze 60 stupňů nad nulou na 16 stupňů pod nulou v 7 hodin večer. V týž čas ukazoval teploměr v Moorhead 20 a ve Winnepeg 30 pod nulou.

Nížší poštovné.

Kanadskou vládou oznámeno v pátek nejvyššímu našemu poštovnímu, že poštovné na dopisy do Spojených Států sníženo bylo ze 3 na 2 centy na sniž, tak že nyní poštovné na zásylyk do Kanady i do Spojených Států stejným jest.

Zasypání v dole.

Ve Wanamie, nedaleko Wilkesbarre, Pa., zasypáno bylo v pátek v dole č. 8 společností Lehigh & Wilkesbarre Coal Co. stícením se štoly osm horaříků, z nichž pošlo se pět rychlých zakročením soudruhů závčas zachrániti.

Vyšší mzdu

požadovati hodlají, jak z Fall River, Mass., se oznamuje, dělníci zaměstnaní v tamních pořádelnách a sice hodlají požadovati zvýšení o něch 10 procent, o něž jim před rokem mzda snížena byla. Snížení ono dotklo se tehdy 25,000 dělníků a ti všichni připraveni jsou prý nyní ku stávkě, když by požadavku jejich vyhověno nebylo.

Příjmy vládní.

Dle výkazu odboru pokladního obnášely příjmy vládní v posledních 6 měsících \$245,961,890 proti \$207,760,574 v téže periodě roku předchozího. Přijem ten jest největším od roku 1867, kdy příjem vládní za celý rok \$490,634,010 obnášel. Cla přijato bylo za posledních 6 měsíců \$96,045,839 proti \$62,826,021 v těchže měsících roku předchozího. Za prosinec vybráno cla \$16,764,325 — největší to obnos v kterémkoliv měsíci za dobu působení celního zákona Dingley-ova a největší to zároveň obnos od prosince 1888, kdy \$16,900,000 dosáhli. Vnitrozemních daní vybráno za prosinec \$22,621,319, největší to obnos od války občanské.

Hezké výdějky

mají dle zprávy našeho konsula v Kalkutu, ve východní Indii. Dle zprávy jeho ti nejzručnější dělníci v předeláních vydělávají si \$4.50 a při nádení \$1.80 — měsíčně! A to prý nejsou snad ceny nejhorší, neboť v severních provinciích platí prý se mnohem méně. Lid živí prý se výhradně obilím, jehož spotřebuje tak 1½ lb. denně, v ceně 2½ až 3 centů. A vzdor nepostačitelné této potravě jest prý lid tamní neobyčejně silným a vytrvalým a nejen že při mizerném výdělku rodinu vydržeti dovede, ale prý i peníze si zahospodář!

Rozen do studně.

U Corydon, Ia., přepaden byl v neděli farmer Geo. Simmons několika lupiči a když byl nemilosrdně ztlučen a o vše cenného, co při sobě měl, okraden, rozen byl do studně, v níž téměř 7 stop vody se nalézalo. Zvláštní náhodou podařilo se mu nad vodou udržeti se do rána, kdy křikem jeho pozornost lidí ku studni přivolána a on vytažen. Za nedlouho na to smrtí z trápení svého byl vyproštěn. Po bídících není nejmenší stopy.

Prvý krok.

vedoucí k zamezení toho, by mormonský kongresník Roberts v kongresu zasednouti nemohl, učiněn byl v sobotu v Salt Lake City krajským návladním spolkovým, kterýž vyzvednul si prozatímni zákaz, jímž by volební komisí zabráněno bylo dosvědčení o zvolení Robertsovi vydati. Žádost tato opodstatňována jest tím, že prý Roberts vlastně občanelem není. Tyž odsouzen byl totiž v květnu 1888 do kázně pro mnohoženství a všeobecné omilostnění presidentem Harrisonem vztáhovalo se prý pouze na ty, kdož mnohoženství se vzdali. Pravost tohoto stanoviska návladního jest nyní hodnota církve mormonské co nejrozhodněji popírána a uvádí se, že v ústavodárné kon-

venci výslovně dohodnuto bylo, že sňatky, v minulosti uzavřené, v platnosti zůstati mají a že tudíž ustanovení amnestie oné na Robertse se nevztahuje, an od té doby žádný další sňatek neuzavřel a pouze s ženami tehdejšími žije.

Zachránění.

Parníkem "Paris", kterýž v neděli do New Yorku ze Southampton přijel, přivezeno bylo 23 důstojníků a mužstva anglického parníku "Vindobala", kterýž 27. prosince na moři ve stavu tonoucím nalezán byl. Při pracích zachraňovacích pouze jen jeden z mužstva zahynul.

Těžba kovů v Utah a v Idaho.

V Utah vytěženo bylo za uplynulý rok 5,333,638 lb. mědě, 90,346,100 lb. rudy olovené, 7,545,722 uncí stříbra a 104,900 uncí zlata v úhrnné ceně \$9,277,573. — V Idaho vytěženo za \$2,273,700 zlata, za \$7,740,000 stříbra a za \$5,375,755 olova.

Vyšetřující komise

ustanovila dne 9. ledna ku zahájení vyšetřování, co pravdy jest na tvrzení vrchního velitele armády, gen. Miles, že armáde při výpravě na Kubu a Porto Rico zkažené neb nestrvitelné maso dodáváno bylo. Společnost Swiftova, kteráž kontrakt na dočívku masa měla, durf se na tvrzení ono velice a tvrdí, že dočívka prý pouze jen zboží první jakosti, gen. Miles však od tvrzení svého ustoupiti nechce a v stanovisku svém podporován jest ceiou řadou výkonných důstojníků různých pluků, již vesměs tvrdí, že maso bylo nezdravé, smradlavé neb jinak zkažené, že maso po požití jeho onemocněvalo a že raději hladovělo, než aby téhož požívalo. — Válečným odborem svolán v pátek zvláštní vojenský soud, kterýž touže záležitostí zabývati se má. Dle instrukcí, soudu tomuto daných, má vyšetřeno býti, co bylo přičiněno zkažení se 300,000 lb. čerstvého masa, na Porto Rico zaslaného, kdo zodpovědným za to jest, dalo-li se tomu zabrániti a má-li maso ono společnosti Swiftově zapláceno býti.

Zprávy z armády.

Ze Savannah, Ga., vyplul v pátek dopravní parník "Obdam" s prvním praporem třetího nebraského pluku dobrovolnického na Kubu, kdež v Havaně posádkou ležeti má. V dnech nejbližších vyplují odtamtud parníky "Roumanian" a "Michigan" se zbytek téhož pluku. Z Charleston, S. C., vyplul v pátek 6. pluk ohioský do Cienfuegos, na Kubu a podobně vypraven téhož dne 12. pluk newyorský do Matanzas.

Kapitán Baker, velitel dopravní lodě "Michigan", kterouž druhý dobrovolnický pluk illinoisský na Kubu dopravěn byl, podal odboru válečnému v pátek zprávu, dle kteréž choval se pluk ten po celou cestu spurně a zpupně, tak že jen použitím násilí jakýs pořádek zjednan býti mohl. Důstojníci neměli prý nad mužstvem zcela žádného vlivu a každý dělal si, co sám chtěl, při čemž ani pravidel bezpečnostních nedbáno. — Stížnost tato stane prý se předmětem vyšetřování soudu vojenského.

Z FILIPIN.

Válečným odborem vyslán byl ve čtvrtek na Filipíny generál major Lawton, kterýž před Saniam vynikající úlohu hrál. Jmenování tomu příkládá se zvláštní důležitost, neboť v případě, že by generál Otis jmenován byl generálním guvernérem filipínských ostrovů, jak se očekává, stal by se gen. Lawton vrchním velitelem této posádky naší.

Nové ministerstvo filipínského bylo již sestaveno a sice se seňorem Mobinim co předsedou a ministrem zahraničních záležitostí v čele. Nové ministerstvo dle zprávy admirála Deweyho jest ve smýšlení svém rozhodně proti americkým a jest pro brzké prohlášení republiky filipínské, s dočasným pouze protektorátem americkým. Úmyslem jeho prý jest odškodniti Spojené Státy za vylouky, a dobití Manily spojených.

Nejlepší TVRDÉ a MĚKÉ UHLÍ
Rock Springs, Ohio, Hanna, Walnut Block std.
Nejlepší Illinoiské v kusech \$5.50, drobné \$5.25. Cherokee drobné za \$4.25, nejlepší uhlí na vaření. Naše Beacon Nut uhlí \$3.50
Jeť velké, čisté a dobré. Přesvědčte se o tom.
COUTANT & SQUIRES,
Telefon, 980. Sklad 17. a Mason. Písárna, 1402 Farnam St.

Z Washingtonu vydán rozkaz na opatření parníku nosnosti as 1200 st., jímž by ku kladení podmořského lana, ostrovy filipínské spojujícího, přikročeno bylo. K účeli tomu objednáno již 166 mil podmořského lana.

Dle zprávy, 1. ledna válečný odbor z Manily došel, jest situace na ostrově Panay u Iloilo hroživou, neboť hrozí dojíti ku krvavé srážce mezi vojskem našim a vojskem povstaleckým, kteréž města onoho, jak jsme již oznámili, dobilo. Gen. Miller, vůdce výpravy americké, požádal totiž o bezodkladné předání města v ruce americké, což mu však bylo odfekauto, aspoň na tak dlouho, dokud prý k tomu svolení gen. Aguinaldy se nedostane. V čase, kdy zpráva o tomto odporu povstalců odesílána byla, spouštěny byly čluny křižáku Newport s rychlopalnými děly a zároveň i přikročeno k vylodění vojska, na dopravních parnicích Arizona a Pensylvania se nalézajícího. — Očekávána byla krvavá srážka.

Z KUBY.

Prozatímni vláda kubánská doufá docílit toho, že vláda naše přistoupí na vyplacení zadržené mzdy vojska kubánské, při čemž by za obnos vyplacený příjmy kubánské zástavu tvořily. Plánem junty jest, aby každému vojínu na úplnou vyrovnanou vyplaceno bylo po \$100, načež by pak armáda rozpuštěna byla.

Výbor nejpřednějších Kubánců havanských navštívil ve čtvrtek generála Ludlowa a předložil mu program šestidenních slavností, jež na oslavu svržení jha španělského pořádku býti měly, s ujištěním, že ten nejlepší pořádek bude zachovávan; při tom poukázováno k tomu, že Kubánci jsou právě tak oprávněni udalost onu oslavovati, jako posádka americká a že, když vojsku kubánskému dovoleno není v slavnostním průvodu americkým podílu bráti, mělo by aspoň pořádku důstojné slavnosti samostatně jim povoleno býti. Generálem Ludlowem poradě s generálem Brookem byla tato žádost zamítnuta a to pod záminkou, že prý by to snadno k porušení pořádku a pokoje vésti mohlo. Toto rozhodnutí úřadů amerických vyvolalo mezi Kubánci značné rozrušení a jsou obavy, že k značným nepokojům dojíti může. Přímým následkem tohoto rozhodnutí bylo, že Kubánci v okrašlování města ustáli, že vyvěšené již vlajky kubánské a po většině i americké sňaty a v mnoha případech okrasy známými smutčnými nahrazeny.

Odbor námořní učinil smlouvu se společností Merritt & Chapman Wrecking Company, dle kteréž vyplacena jí bude částka \$250,000, podaří-li se jí vyzdvížení španělské lodě válečné, Reina Mercedes, kteráž při samém vjezdu do přístavu santiagojského potopena byla, a dopravení její do loděnice norské.

Válečným odborem činěny jsou pilné přípravy k dopravě mrtvol zemřelých neb padlých vojáků našich z Kuby do rodné půdy a s převážním mrtvol bude koncem ledna započato. Značný počet kovových rakví byl k účeli tomu již objednan a prvá zásylyka jich na Kubu bude dne 10. ledna odeslána. Ti, kdož převezení mrtvol členu rodiny neb příbuzného si přejí, mají tak o nejdříve odboru válečnému oznámiti, s udáním jména, setniny a pluku, jakož i jména toho, s udáním místa, okresu a státu, na kohož pozůstatky odeslány býti mají. Zásylyka mrtvol nebude spojena se žádným vydáním, neboť k účeli tomu kongresem \$200,000 povoleno bylo.

V Santiagu zastavili v pátek práci dělníci, v přistávkách a na pracích vojenských zaměstnaní a

sice požadovali přídavek v obnosu 55 centů denně. Přítomně placeno jim bylo \$1.25 — o 25 centů více, než dostávali za správy španělské, to jim však bylo málo a přídavek výše uvedený požadovali. Generál Wood odpověděl na požadavek tento prohlášením, že nevrátili-li se okamžitě do práce, místa jejich černochoy, z Jamiky importovanými, nahrazena budou a výhrůžka tato aspoň částečného účinku měla.

Generální guvernér ostrova, gen. Brooke, bude míti dle všeho zvláštní svůj kabinet, podobající se v právech a povinnostech kubánskému kabinetu autonomnímu a jedinkou otázkou, kteráž v ohledu tom odboru válečnému k rozřešení zbývá, jest, zda za členy jeho jmenování býti mají důstojníci naši, či zda svěřeny býti mají úřady ony předním Kubáncům.

Předání svrchovanosti nad ostrovem Kobou z rukou španělských v ruce Spojených Států odbyto způsobem důstojným dle programu dříve již námi uveřejněného v neděli pšesné o 12. hodině polední a smýšlení obyvatelstva kubánského, kteréž výše zmíněným zákazem účastnosti vojska kubánského v průvodu slavnostním nemalou měrou pobouřeno, uklidněno v značném rozoměru gen. Brookem, kterýž téměř v hodině poslední pozval k slavnostnímu aktu kubánské generály Jose Miguela Gomez, Cardenea, Menocala a Sanchez Agrimonta, s jejich štáby. Slavnost odbyla se v paláci generálního guvernéra Castellanose, načež týž bezodkladně s družinou svou na loď, v přístavu naň čekající, se odebral a cestu do vlasti nastoupil. V městě panoval ten nejlepší pořádek, což ovšem měrou nemalou přítomností značného počtu vojska našeho přičítati dlužno.

V den předání Kuby nalézalo se na půdě kubánské 33,914 mužů vojska amerického, z kteréhožto počtu nalézalo se v provincii havanské 16,914, v Pinar del Rio 2100, v Matanzas 3654, v Santa Clara 2436, Puerto Principe 1405 a v Santiagu 7405 mužů.

Pro pražské museum a zoologickou zahradu v Praze.
Clarkson, Neb., 30. pros. '99.
S radostí Vám oznamuji sbírku pořádanou p. A. Odvárkou v Clarkson ve prospěch musejních sbírek a zoologické zahrady v Praze. Přispěti po \$1.00 pp. Longin Folda, Frant. Rozmarin; po 75c. J. M. Mundil, Novák a Vaverka, J. L. Sinkule; po 50c. Ant. Dušátko, V. Herman, J. Fillipi, J. Chleboun; po 25c. J. D. Wolf, J. Bobisud, Ant. Odvárka, J. Anděl. Činísumu \$7.25, která na bance p. L. Foldy uložena jest. Dále v Clarkson ve prospěch sbírek budou pořádati divadlo Těl. Jed. Sokol Jiří z Poděbrad a Řád Svornost č. 28. Z.Č.B.J. "Kucep a básník," fraška se zpěvy, sepsal Longin Folda. Sokol a div. sv. Tyl v Schuyler, budou dáváti divadelní představení k témuž účeli k čemuž se konají čile přípravy. Rovněž Sokolské jednoty v Brně a Abie, slíbily uspořádati divadla ve prospěch sbírek. K tomuto šlechtnému zápoletí hojně zdaru přejeme. M. A. Mašek, Abie, Neb., daroval 6 kusů kamenů vyoraných v Abie, kteréž vám zasílám proza tím k uložení.

Jos. Anděl.

Pozn. red.—Jsou to kameny indianské "mlaty."

Abyste chtipkou zachvácení nebyli, měli byste býti pamětlivi, že Dra. Aug. Koeniga Hamburger Brusthee jest neúčinnějším prostředkem a protilepkem ku zamoření této zamoce.

Uplatň sešsam knih k dostání zdarma v knihkupectví Polanského Západa.